

Jezsó Ákos

A szélmalom körbeforgó lapátkerekei

Ezért jött, ezért csinálta ezt az egészet, ezért küzdött, ezért ment végig ezen az átkozott tortúrán, ezért, ezért a pillanater! Ott állt a tárgyalóteremben, mint mindenki, a teljes rokonság, mert az ítélethirdetést még nekik is állva kellett végighallgatni.

Nyugodt volt. Sem keserűséget, sem izgalmat nem érzett.

Már minden kihalt belőle.

Szép lassan elkopott, szétmállott, eltűnt.

Figyelte a bírónőt, aki lassú szavakkal, érthetően jelentette ki, hogy az elhunyt Murányi Mária tartási szerződése semmis, teljes ingó és ingatlan vagyona fele-fele arányban Ádámot és Franciska néniét illeti.

Győzelem!

Odakint, már a folyosón, közvetlenül az ajtónál, Bartucz ügyvéd úr belekarolt és odasúgta: – Ne figyelj rájuk, még csak rájuk se nézz!

Mégis meghallotta, amint Rudi bátyó utána kiált, jó hangosan, hogy még a lökösházi tanyavilágban is hallani lehessen: – Takarodj innen, de nagyon gyorsan Pestre! Vissza ne gyere ide, mihozzánk, még egyszer! Idehoztál egy pesti menő ügyvédet és megcsúfoltad szegény nagynénédet, te ganéj! Te szemét! Ha meglátlak Kovácsházán, bizony Isten agyonverlek, csak kerülj a kezem közé!

Hazafele menet, már Kiskunfélegyháza után, eszébe jutott a nagyapja, őt is elüldözték, Túlról – ez a szó, hogy Túl, nagyapjának az ősei földjét, az elszakított szülőházát, vagyis a Csallóközt jelentette, honnan 1946-ban egy rideg paranccsal kergette el a zsupán. Haláláig így emlegette: Túl. Nem Csehszlovákia vagy Szlovákia. Nem, nem. Nagyapja ezt a két szót nem volt hajlandó kiejteni a száján.

Túl: a határ túloldala.

Ott is magyarok élnek.

És lám: Ádám is megkapta a maga Csallóközét és a saját Túlját, ahonnan ugyanúgy elűzték, mint nagyapját, egykoron. Nihil novi sub sole – gondolta, és a kis kék Marutijával Kecskemét előtt befordult a Szélmalom Csárda parkolójába. Már nagyon éhes volt, meghívta Bartucz ügyvéd urat is, egyenek együtt, és eszébe sem jutott, hogy ezt a malmot Rudi bátyó nagyszüleinek makó-rákosi malma alapján újítták fel. A szélmalomlapátokat egyenesen onnan hozták ide, Kecskemétre.

A lapátok, igen, a lapátok eredetiek, századok szele forgatta őket hol gyorsabban, hol lassabban. Tudják, szavak nélkül is tudják az igazságot, azt, hogy milyen veszélyes a szél, amely ha nem kapaszkodunk, elfúj.

Messzire.

Kegyetlenül és megállíthatatlanul.

De ha teszünk ellene, akkor legyőz-
zük a szelet és megmaradunk. Ott, ahol
vagyunk, ott, ahova a szél korábban so-
dort. Mert a szél nem sodorhat örökké.
Nem, ó nem! Ez csak akarat, szív, lélek,
kitartás és elszántság kérdése.

Ádám a következő hétvégén végig-
látogatta a csallóközi rokonságát. Túlra
ment, ősei földjére, mint a nagyapja.

A Csallóközbe.

Arra a tájra, amit a szívében őrzött,
ami megmaradt neki.

A szívében s az emlékeiben.

Mert azt tőle senki sem veheti el.
Senki sem, bármilyen szél is fújjon.

*(Részlet a nemrég megjelent Éjfélre
kialszanak a lángok című regényből)*

